



Univerzita Karlova v Praze

Přírodovědecká fakulta

Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

Albertov 6, 128 43 Praha 2, tel.: +420-221 951 425

fax: +420-221 99 55 14, e-mail: chromy@natur.cuni.cz

DP3/2011 – Praha, 12. 9. 2011

Posudek vedoucího diplomové práce

PECHAL, J. (2011): Integrace marginálních území do regionálního systému: příklad vojenského újezdu Brdy. UK v Praze, PŘF, KSGRR, Praha, 99 s. vč. příloh.

Předmětem posudku je diplomová práce, která vznikala na katedře sociální geografie a regionálního rozvoje PŘF UK v Praze od roku 2009. Práci lze vnímat jako součást širší mozaiky studií, v nichž ústředním motivem je snaha autorů přispět k hlubšímu poznání problémů týkajících se polarizace prostoru, resp. rozvoje periferních a marginalizovaných oblastí. Autor se v předložené práci zabývá otázkou integrace marginalizovaného území do regionálního systému, a to konkrétně na příkladu specifického – vojensky využívaného – území Brd a obcí v zázemí vojenského újezdu. I přesto, že se problematice polarizace prostoru, periferiím i vojenským újezdům pozornost v odborné zahraniční i české literatuře věnuje již několik let, není zvolené téma diplomové práce dosud dostatečně zpracováno. Jeho aktuálnost navíc umocňují úvahy Ministerstva obrany ČR o konverzi VÚ Brdy z letošního jara. Porozumět problémům marginalizovaných území, podmíněnostem a mechanismům jejich rozvoje, se nám dosud daří pouze z části. Téma Pechalovy diplomové práce i výzkumný problém, kterým se autor zabývá, je proto třeba přivítat; jsou přiměřené úrovni magisterského studia a autor se s nimi vypořádal vcelku zdařile.

Předložený text lze členit do tří – logicky uspořádaných – částí. V první z nich se kolega Pechal věnuje teoreticko-metodologickým východiskům geografického výzkumu periferních oblastí, hranic a potenciálu rozvoje území – diskutuje relevantní literaturu a definuje klíčové pojmy práce. Na diskuzi si cením zejména skutečnosti, že autor zbytečně neopakuje již mnohokrát (i v kvalifikačních pracích) diskutované, ale významově rozlišuje a využívá stěžejní myšlenky a závěry předchůdců. Ve druhé části práce J. Pechal vymezuje a hodnotí zájmové území – VÚ Brdy a obce v jeho zázemí. Činí tak nejprve na bázi hodnocení (rozvojových) dokumentů decizní sféry, následně na bázi hodnocení potenciálu rozvoje – čtyř typů kapitálu (lidský, sociální, člověkem vytvořený, přírodní). Ve třetí části práce autor hodnotí vnitřní potenciál rozvoje území na bázi vyhodnocení terénního šetření – řízených rozhovorů s klíčovými aktéry územního rozvoje a diskutuje vlastní v úvodu práce uvedené strategie možného vývoje.

Na práci si cením nejen aktuálnost výzkumného problému, ale i jasný, promyšlený a relevantní způsob jeho uchopení. Cíle práce, výzkumné otázky i předpoklady jsou v práci formulovány jasně a srozumitelně. Závěr práce je zpracován na odpovídající úrovni. Autor se v něm vrací k vytčeným cílům, zodpovídá výzkumné otázky a zaujímá stanovisko k předpokladům.

V rámci diskuze u obhajoby diplomové práce by se autor mohl zmínit o problému existence – významu a vlivu – krajských hranic na rozvoj zkoumané oblasti. V teoreticko-metodologických východiscích práce pojednává např. o hraničních efektech, v dalším textu se však tyto efekty explicitně nediskutují, resp. jejich význam z textu vyplývá spíše implicitně. Není tak patrné, zda by v případě, že by územím krajská hranice neprocházela, došlo ke zmírnění problémů jeho rozvoje, resp. zda by se potenciál rozvoje této oblasti zvýšil.

Závěr: Jindřich Pechal předloženou diplomovou prací prokázal schopnost samostatné tvůrčí činnosti, dovednost uchopit výzkumné téma, shromáždit a zpracovat relevantní prameny a literaturu i dovednost písemně prezentovat výstupy výzkumných aktivit. Z věcného i formálního hlediska hodnotím předloženou práci kladně. Práci doporučuji k obhajobě. Autor přináší nové a originální výsledky, které mají jednak hodnotu z hlediska výzkumů realizovaných na našem pracovišti, jednak z hlediska potenciálních publikačních výstupů autora.

RNDr. Pavel Chromý, Ph.D.